

Magaslesen... magas lesen

Ücsörgők az egyik erdőszéli magaslesen, szarvasokra várva. Jó reményem van arra, hogy az este, még jó lővilágban, kiváltanak az erdővel határos, ősszel fel nem szántott tarlóra.

Amióta a hetvenes éveimet taposom, el-el üldögelek néhány óracsát valamelyik magaslesen – fiatalabb koromban ehhez nem volt türelmem. Ez a vadászati mód nálam többfelvonásos rituáléval jár. Először is át kell költözni a terepjáróból a magaslesre. Jó kétszáz méterről gyalog, indián-csendes járással elhurcolom a cuccot a les helyre. Puska, távcső, vadászszek, célibot, hátizsák, benne az apró kellékek, a nagybátyámtól örökölt „városi bunda” (belül szörme, kívül szövet) a mínusz tíz fok leküzdésére, és egy melegítő üléspárna. A második felvonás: elhelyezkedem, „belakom” a tetővel el látott magaslest. Ezután következik a harmadik, leghosszabb felvonás: csöndes elmélkedés a világ folyásáról, az első kiváltó vad megjelenéséig. Mert ekkor kezdődik a következő felvonás, maga a vadászat.

Tulajdonképpen most legutóbbi elmélkedésemről szeretnék írni azok számára, akik megtisztelik figyelmükkel és érdeklődésükkel soraimat. A napokban olvastam legkedvesebb újságomban, az Erdészeti Lapokban (2010. novemberi szám), „A harmadik oldal” c. rovatban többek között a vadléttszámról. Túltartott! Bizony, bizony, nagymértékben túltartott. S egyre csak növekszik a nagyvadléttszám. Legalább három évtizede számtalan tanulmány, újságcikk, szakmai kongresszus bizonygatta ezt a tényt. A „Magasles” c. vádászlap 2010. decemberi számában olvassom: „... amíg 1960-ban még mindössze 3900 sertevad került puszkavégre, addig mára az országos teríték túllépte a 111 ezret. Megdőböntő.” Íme, újabb (jogos!) jajveszékelő cikk a szakajtóban.

„A harmadik oldal” írójának (P. G.) ügyes, képletes négyyszögletesítésével majdnem egyetértek. Ugyanis a négy-szög negyedik, neurotikus oldalának, azaz a nagyvadléttszám alakításának ügye és lehetősége is szakmánk kezében van.

Annak illusztrálására, hogy ez mennyire így van, íme néhány adat:

– az ország összes vadászterületének 11,8%-án gazdálkodnak az erdőgazdasági részvénytársaságok (vadászatra jo-

gosult vagy földtulajdonosi képviselő minőségben);

– az erdőgazdasági részvénytársaságok által kezelt vadászterületeken a 2009/2010. vadászati évben

a gímszarvas	22,6%-a
a dám	23,2%-a
az őz	8,1%-a
a muflon	42,5%-a
a vaddisznó	20,1%-a

került terítékre az országos összesített adatok arányában;

– az erdőgazdasági részvénytársaságok által kezelt vadászterületeken a 2010. tavaszi állománybecslési adatok alapján

a gímszarvas	36,0%-a
a dám	50,3%-a
az őz	8,7%-a
a muflon	63,5%-a
a vaddisznó	36,7%-a

található.

(Forrás: O.V.A., Gödöllő)

Köztudott, hogy az erdőgazdasági részvénytársaságokon kívül egyéb erdőgazdálkodó szervezetek is jelentős vadászterületeket kezelnek, amelyek szintén erdészcsillagunkkal fémjelezhetők.

Könnyen belátható, hogy a vadászati főszezonban, amikor a nagyvad számára az erdő jelenti csupán az élő-, illetve táplálkozó helyet, az állományok szabályozására, illetve a teríték növelésére még nagyobb lehetőségünk van. S ezt a lehetőségünket bizony nem korlátozza sem a politika, sem a „vadászlobbi”, sem az új agrármérnök erdészeti főosztályvezető, sem az EU.

Bizony, bizony, magunk vagyunk. Magunknak kell a magunk portáján sö-

pörni! Véget kell vetnünk vészszírámaink folyamatos hallatásának. Sokakkal egyetértve mondom: a jelenlegi és folyamatosan növekvő nagyvadléttszám mellett nem lesz örökerdő, folyamatos erdőborítás, természetszerű erdőnevelés, Pro Silva módszer, száraló erdőgazdálkodás. Csődöt mond az „átalakító üzemmód”. Vigyázat! A csődöt már észre fogja venni a politika, a „zöldek”, az EU, még az agrármérnök főosztályvezető is. S akkor milyen fényes, színes prospektusokkal, szórólapokkal akarunk majd imponálni „a társadalomnak”?

Idáig jutottam gondolataimban. A hátam mögött őz riaszt az erdőben. Talán szarvascsapat vagy disznókonda közelít. Véget ér ez a felvonás, elmélkedésem felvonása.

Beőőőő! Beőőőő! Riaszt tovább az őz. Én is riasztok, uraim! Munkára fel! Mert igen kemény munka ám az „állományapasztás”! Vezérigazgatók, főmérnökök, erdészvezetők, erdészek, hivatásos vadászok! Csak a Ti munkátok ez, kívülről semmilyen segítséget ne várjatok!

És egy régi jó tanács az előbb felsorolt székekben ülőknek: ne féljete! Becsinálva még biciklire sem szabad ülni!

No, indulok haza. Nem jött ki semmi a tarlóra. Elmarad az utolsó felvonás: a lövés, a zsigerelés, a vadbeszállítás. A vadléttszám általam ma nem apadt. Majd holnap!

Beőőőő! Beőőőő! Beőőőő!

Kondor Endre
erdőmérnök